

[Boligministeren.]

holdt i 1958, da vi diskuterede det private byggeri, og jeg tror, det ærede medlem i dag må erkende, at sådan gik det alligevel ikke. Der er konkurrence til stede over for det private byggeri, det er rigtigt. Det er der navnlig, når det drejer sig om byggeomkostningerne, men også med hensyn til udlejningsprisen, fordi det omkostningsbestemte prisgrundlag, det sociale boligbyggeri har, ikke giver rum for den udnyttelse, vi har set eksempler på i en del af det private byggeri.

Vi har i dette lovforslag imødekommet bl. a. det ønske, der har været fremsat fra Konservativ Ungdom om at sikre 10 000 boliger forlods for mindrebemidlede. Det skal vi da ikke have utak for.

Om parcelhusbyggeriet vil jeg gerne sige, at jeg på dette område imødeser en sund udvikling. Det lovforslag, der her vedtages, er, forekommer det mig, en stimulans netop for dette byggeri, og jeg vil gerne understrege de bemærkninger, som det ærede medlem hr. Baunsgaard gjorde i så henseende.

Det ærede medlem hr. Thestrups bemærkninger i øvrigt om de foranstaltninger, der sideløbende skal træffes: byplanlægning, løsning af trafikproblemer o. lign., er jeg enig i, og jeg vil selvsagt støtte enhver bestræbelse i så henseende.

Det ærede medlem hr. Finn Poulsen var uenig med det ærede medlem hr. Axel Ivan Pedersen, og jeg kan kun sige, at jeg er lige så uenig med det ærede medlem hr. Finn Poulsen. Tilbageskridt eller ej — det afhænger af det sigte, man har, og her er det rigtigt at uenigheden er ganske indlysende, men det har jeg ingen grund til at beklage.

Også jeg skal anbefale lovforslaget til vedtagelse.

Axel Ivan Pedersen: Jeg kan ikke tilbageholde en enkelt bemærkning til det ærede medlem hr. Thestrup. Det giver mig nemlig anledning til at fastslå, at ønsket

om ændringer i den hidtil gældende byggestøttelov skyldtes den omstændighed, at udviklingen, siden loven trådte i kraft i 1959, har givet byggeriet slagside mod privat byggeri med højere huslejer, end det må anses for forsvarligt, og som kun kan opnås i kraft af, at efterspørgslen er betydelig større end udbuddet, og som tillige har sat en hidtil ukendt grundspekulation i gang. Jeg kan derfor ikke anerkende betimeligheden af, at lovgivningen skal gøre boligbyggeriet frit, således som det ærede medlem hr. Thestrup ønskede. Når endvidere det ærede medlem taler om privilegering af det sociale byggeri, kan jeg ikke tilbageholde en bemærkning om, at efter at både kvadratmetertilskud og børnetilskud også kan ydes i den private sektor af byggeriet, bliver spørgsmålet om den subsidiering over skattebilletten, der gives til den private sektor, endnu mere aktuelt.

Det ærede medlem hr. Finn Poulsen siger, at lovforslaget er udtryk for et tilbageskridt; jeg kan hertil kun sige, at det i høj grad kommer an på, hvis interesser man mener at skulle varetage: den ungdoms og befolknings, der søger bolig, eller de byggespekulanter, som hidtil har udnyttet situationen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget

vedtoges med 92 stemmer mod 61; 1 medlem tilkendegav, at han hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret fra 1. april 1960 til 31. marts 1961.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 3213).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sættes til forhandling.

Brodthagen: Efter at forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret fra 1. april 1960 til 31. marts 1961 har været til anden behandling, har det været til fornyet drøftelse i finansudvalget, og et flertal — alle partier med undtagelse af socialistisk folkeparti — indstiller lovforslaget til vedtagelse uden ændringer ved tredje behandling. Et mindretal — socialistisk folkeparti — har erklæret hverken at ville stemme for eller imod lovforslaget.

Som omtalt ved lovforslagets anden behandling vil det ændrede princip, hvorefter tillægsbevillingsloven nu udarbejdes, medføre, at en sammenlægning af finanslovens og tillægsbevillingslovens tal ikke mere vil udvise det forventede regnskabsmæssige resultat; men jeg kan gentage, hvad jeg tidligere har sagt, at der forventes et kasseoverskud på noget over 400 mill. kr.

Hans Schmidt: Ved denne sidste behandling af tillægsbevillingslovforslaget og henimod dette folketingsårs afslutning tillader jeg mig at fremsætte en enkelt bemærkning. Det gælder de spørgsmål fra retsopgøret, som endnu står uløste hen, 8 år efter at jeg begyndte at fremføre dem for det høje ting. Der er ikke gået én åbnings- eller afslutningsdebat hen, uden at jeg har været nødsaget til at gøre det. Jeg har derudover behandlet dem ved utallige samtaler og forhandlinger med ministre og i administrationen.

At de første seks år gik hen på denne måde med dette forsøg på at løse spørgsmålene, og at jeg blev henvist dertil, vil jeg ikke sige noget til, men for mere end 2 år siden opstod der en helt ny situation i behandlingen af dette spørgsmål. Jeg fulgte da en opfordring fra dansk-sønderjysk side, som gik ud på, at jeg skulle henvende mig til de ærede formænd for partigrupperne i det høje ting og til de ærede medlemmer fra den sønderjyske storkreds for at opnå deres fælles medvirken til en endelig ordning.

Under disse samtaler blev det da gjort til en betingelse for en endelig ordning, at

spørgsmålet om erstatning til besættelsestidens ofre fra regeringen i Bonn blev kædet sammen med de endnu uløste spørgsmål fra retsopgøret, og jeg skulle henvende mig til regeringen i Bonn for at få erstatningssagen til at glide.

Denne fremgangsmåde accepterede jeg, og samtlige ovennævnte ærede medlemmer af det høje ting godkendte den. Ved afslutningsdebatten ugen derefter, d. v. s. den 4. juni 1959, gjorde jeg på opfordring udførligt og uimodsigt rede herfor, idet jeg også betegnede det, der nu skulle ske, som en fredsslutning efter denne bevægede og tragiske tid, og nu afdøde statsminister H. C. Hansen kaldte i sin svartale denne fremgangsmåde en god måde at løse disse spørgsmål på.

Betingelsen herfor har jeg opfyldt ved en rejse til Bonn umiddelbart efter, og erstatningen til besættelsestidens ofre er for lang tid siden bragt i orden. Siden har jeg gentagne gange mindet om sagen, og ingen kan påstå, at jeg ikke har gjort det med fornøden takt og ventet i tålmodighed.

Det uformelle udvalg har holdt møde for år og dag siden og konstitueret sig, og nu slutter atter et folketingsår, i hvilket jeg vel med rette kunne have ventet rent bord — men intet afgørende er sket. Det beklager jeg, ikke alene fordi alle de, som venter på spørgsmålenes løsning, må blive bitre, netop fordi også den stillede betingelse om en sammenkobling ikke har ført til en endelig løsning, men lige så meget fordi vi nu står i den situation, at vi må spørge, om et givet tilsagn ikke vil blive holdt.

I denne forbindelse vil jeg så også sige et par ord om et andet spørgsmål, som nu atter er aktualiseret under diskussionen omkring de to nationale mindretals parlamentariske stilling. Det danske mindretal i Sydslesvig står foran et valg til forbundsdagen i Bonn, og i denne anledning er spørgsmålet om en utraditionel repræsentation blevet drøftet i pressen, på møder og ved henvendelser til førende mænd. Af pressereferater fremgår, at man under disse drøftelser er gået ud fra, at gensidighedsprincippet i mindretallenes stilling på begge sider af grænsen da måtte eller ville få gyldighed. Der vil jeg da gerne sige, at det gør det ikke. Det gør det ikke, fordi

[Hans Schmidt.]

der i den foreliggende situation ikke er nogen relevans til slesvigsk partis stilling.

Det danske mindretals stilling er denne, at det har kombinationen landdag-forbunds dag at virke på, og dette kombinationsgrundlag har slesvigsk parti ikke. Men bortset herfra melder sig også spørgsmålet, hvilken værdi der kan tillægges en utraditionel repræsentation, som er en repræsentation uden den fornødne baggrund, når den regulære folkevalgte repræsentation har så svært ved at vinde ørenlyd.

Jeg beklager at måtte sige dette, men jeg kan ikke længere komme uden om det.

Grøndahl: Af de grunde, som vi fremførte ved anden behandling af dette lovforslag, vil mit parti undlade at stemme.

Finansministeren (Kjeld Philip): Det forekommer mig, at det spørgsmål, der blev rejst af det ærede medlem hr. Hans Schmidt, mere hører hjemme ved den afslutningsdebat, jeg formoder der kommer. Jeg vil derfor foreslå, at spørgsmålet henvises til da.

Herudover vil jeg indskrænke mig til at takke finansudvalget for det betydelige arbejde, der er blevet udført.

Hans Schmidt: Jeg beklager, at det ikke er rette tid og sted, jeg har fremsat mine bemærkninger, men jeg skylder tinget den oplysning, at jeg i den nærmeste tid skal til Brügge som præsident for Den føderalistiske Union af europæiske Folkegrupper. På grund af denne kongres vil jeg være afskåret fra at være til stede i tinget ved afslutningsdebatten, og derfor har jeg tilladt mig at fremsætte disse bemærkninger i dag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 123 stemmer; 11 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om optagelse af statslån i udlandet.

(Første behandling findes i tidenden sp. 3449, finansudvalgets betænkning i tillæg B. sp. 957).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Brodthagen: Finansudvalget har afholdt et møde og haft samråd med den højtærede finansminister, og efter dette samråd og denne forhandling kan jeg på mit partis vegne anbefale, at det foreliggende lovforslag vedtages med bemyndigelse til den højtærede statsminister til eventuelt at optage et udenlandsk statslån på 200 mill. kr.

Der er tradition for, at når et sådant eller et lignende lovforslag behandles i finansudvalget, stilles der fra visse sider krav om, at nationalbanken skal spørges. Der er også tradition for, at nationalbanken siger, at den ikke er særlig begejstret for en sådan lånoptagelse, og der er ligeledes tradition for, at venstre og det konservative folkeparti siger, at så vil de ikke stemme for et sådant lovforslag.

I skrivelsen fra nationalbanken siges det, at Danmark er et veludbygget land, og det kan jeg være fuldstændig enig med nationalbanken i. Banken beklager imidlertid, at opsparingen herhjemme ikke er så stor, at vi kan foretage visse ting på grundlag af opsparing, og det kan vi også være enige med nationalbanken i. Jeg synes selv, at den private opsparing er for lille, og jeg synes, der er grupper i vort land, som har så store indtægter, at de kunne foretage en opsparing, som er betydelig større end den, der finder sted. Jeg tror, at vi i nogen grad kunne undvære en hel del af de uheldige finansieringsselskaber, hvis den private opsparing var så stor, at man gennem banker og sparekasser, der er de naturlige lånesteder, kunne få de lån, der nu må betales med dyre renter.

Nationalbanken hævder videre, at optagelsen af et lån på 200 mill. kr. kan svække